

Alex Vanopslaghs grundlovstale

Taler

Alex Vanopslagh
Partiformand for Liberal
Alliance

Dato

5. juni 2024

Sted

Byparken i Skanderborg og
Kulturcenteret i Vejle

Jeg vil gerne starte med at sige tak for, at jeg måtte komme her i dag. Som politiker holder man jo mange taler. Men for mig har Grundlovstalen alligevel en helt særlig betydning.

For når vi fejrer Grundlovsdag, så fejrer vi andet og mere end retten til at stemme eller den politiske dagligdag med forhandlinger, udvalgsmøder og hvad ved jeg.

For Grundloven handler om noget større end det. Det handler om det liberale demokrati. Det handler om at fejre de idéer, som udgør den vestlige civilisations fundament.

Vi fejrer de idéer, som har formet Vesten og gjort vores civilisation til den bedste, der nogensinde er skabt.

Hvad er det så for nogle idéer vores Grundlov bygger på?

- Først er det ideen om, at alle mennesker fødes med en iboende værdi. En grundlæggende værdighed. Og derfor tror vi på beskyttelsen af det enkelte menneske. Vi tror på frihedsrettighederne. Vi tror på den frie, myndige borger. Det gør man langt fra overalt i verden.

- Det er idéen om retsstaten. At der er grænser for, hvad staten må gøre mod sine borgere – og at borgerne er uskyldige indtil det modsatte er bevist. Man kunne også nævne magtens tredeling. Hvis der nu er Socialdemokrater til stede, kan jeg oplyse, at magtens tredeling IKKE er delingen af magten mellem Mette Frederiksen, Barbara Bertelsen og fagbevægelsen.

- Det er også ideen om det frie marked. Om at lade det frie initiativ blomstre, løfte folk ud af fattigdom og øge levestandarden for alle.
- Det er ideen om meritokratiet - at du altid skal bedømmes på dine handlinger, dine evner og dine præstationer. Ikke på din familiebaggrund eller hvilken hudfarve, køn eller seksualitet du har.
- Det er stræben efter sandhed gennem det frie ord. Fordi sandheden har en værdi i sig selv og usandheden er et onde i sig selv. Og derfor har vi i Vesten ytringsfriheden som én af vores grundsten.

Ja, det er troen på idéerne om det enkelte menneskes værdighed, retsstaten, det frie marked, meritokrati og stræben efter sandhed og viden, som er så unik for den vestlige civilisation, der er vokset ud af Europa.

Og det er de idéer, som også ligger til grund for den danske Grundlov. Det er frihedens fakkelt, som vi folkevalgte og vi borgere i Danmark har en pligt til at bære videre.

Og vigtigst af alt er det idéer, som ikke kan overleve, hvis ikke Europa og Vesten står stærkt.

Mistillidskrise

Men spørgsmålet er så, hvor stærkt de her idéer står i det moderne samfund. Både i Danmark og i andre vestlige lande.

Jeg ser desværre nogle sprækker og revner i det liberale demokrati.

Vi lever i en tid med dyb polarisering, hvor tilliden til det liberale demokrati smuldrer og helt almindelige borgere har svært ved at se værdien af deres stemme.

Det liberale demokrati står i en mistillidskrise. Hvor flere og flere giver op på troen på de her idéer, som jeg talte om lige før.

På den ene side har vi en identitetspolitisk strømning på venstrefløj. De woke bliver de også kaldt.

De mener, at vi i Vesten både skal skamme os over vores fortid OG vores nutid – og at vores samfundsform skal omstyrtes.

Forleden til afslutningsdebat i Folketinget, holdt det færøske folketingsmedlem Sjúrdur Skaale en tankevækkende tale i Folketinget. Den handlede blandt andet om de budskaber, som mange på den identitetspolitiske venstrefløj render rundt med til demonstrationer i Københavns gader.

“From the river to the sea, Palestine shall be free”. Fra floden til havet - det er altså der, Israel befinder sig i dag. Som åbenbart skal fjernes fra landkortet. Israel - det eneste demokrati i Mellemøsten - det eneste lys i mørket - skal åbenbart slukkes.

“Yemen, Yemen, make us proud - turn another ship around” råber demonstranter også - både i København, London og Berlin. Yemen, Yemen - hjælp os - angrib Vesten!”

Lad mig sige det som det er: Disse folk på venstrefløj er præget af et sært anti-vestligt selvhad.

Når de ser på det liberale demokrati og arven fra oplysningstiden, så ser de ikke fundamentet for de mest velfungerende samfund nogensinde.

De ser kun kolonialisme, racisme, kvindeundertrykkelse, udnyttelse af mennesker og af natur.

De mener, at vi her i Danmark og i resten af den vestlige verden fastholder alskens minoriteter - og kvinder - i diskrimination og undertrykkelse.

De mener, at de er på en hellig mission mod samfundets store undertrykkelse. Og derfor vil de rive samfundets grundlæggende institutioner og strukturer i stykker.

Det kan godt være, at mange på den yderste venstrefløj har lange og fine uddannelser. Men de er historieløse og udannede.

**

Men der er også dem på det yderste højre – lad os kalde dem højrepopulister – som også er ved at miste troen på det liberale demokrati.

De føler sig også undertrykte. Undertrykte af det politiske system, af eliten, af medierne og af alle de politisk korrekte.

Modsat den identitetspolitiske venstrefløj mener de, at vi skal være stolte over vores fortid, men til gengæld skamme os over vores nutid.

For i nutiden er vi i Vesten blevet så vattede og svagelige, at vi nærmest ikke fortjener at være store længere.

Og med den analyse er det jo nærliggende at blive forfalden til et stærkmandsstyre, som kan tale svulstigt om en svunden tid, hvor vi herskede.

Fælles for de to bevægelser - den identitetspolitiske venstrefløj og højrepopulisterne – er, at de har mistet troen på det liberale demokrati og den liberale verdensorden.

Vi skal stadig tro på Vestens idéer

Men jeg vil gerne slå et slag for, at også vores fremtid skal bygge på de idéer som vores samfund har bygget på i mere end 175 år.

For jeg tror ikke på, at vi får en bedre fremtid ved, at vi afskaffer det frie marked og økonomisk vækst. Det vil give mere fattigdom, mere ulighed og stoppet grøn omstilling, når ingen kan opfinde de nye, grønne teknologier.

Jeg tror ikke på en fremtid med resultatlighed, hvor der altid er lige mange mænd og kvinder i en bestyrelse, på en direktionsgang eller på en kaserne. Jeg tror på friheden til at leve forskellige liv - og træffe egne valg.

Jeg tror ikke på en fremtid, hvor vores ytringsfrihed begrænses af politisk korrekthed. Jeg tror derimod på en fremtid, hvor vi altid kan ytre os frit, altid kan lave satire og altid kan have bramfri diskussioner.

Jeg tror på, at vi i Danmark - og i Vesten generelt - kan skabe en storartet fremtid. Ikke ved at bryde alt det ned, vi har opbygget.

Ikke ved at drømme os tilbage til en fortid, som aldrig kommer igen. Men ved at bygge videre på de gode, sunde, liberale principper, vi har fået i arv.

Der er ellers mange for tiden, som har travlt med at påstå, at hvis Liberal Alliance får magt, så vil Danmark blive ændret til uigenkendelighed.

At vores politik vil ødelægge det danske samfund. Hvis man kun lytter til Socialdemokratiet i de her dage, så vil man jo tro, at Liberal Alliance vil skabe en social massegrav, fyre 2 millioner sygeplejersker, aflive alle hundehvalpe og hælde kemikalier i grundvandet.

Engang sagde Mette Frederiksen endda, at hvis Liberal Alliance fik held med at få vores politik igennem, ville Danmark helt ophøre med at være Danmark.

Mest af alt afslører hun noget om Socialdemokratiets selvopfattelse: Nemlig at Danmarkshistorien starter og slutter med velfærdsstaten. At alt godt udspringer af Socialdemokratiets opfindelser!

For et par år siden kørte Socialdemokratiet en stor kampagne. Med Mette Frederiksen i front erklærede de, at den bedste opfindelse nogensinde er "Danmark". Underforstået, at Danmark er Socialdemokratiets opfindelse.

**

Liberal Danmarkshistorie

Nu siger jeg det bare lige ud. Og det er ikke for at pisse socialdemokraterne af... Eller – lige for tiden kan alt hvad jeg siger vist bringe deres pis i kog – så de må

gerne blive sure. Men:

Danmark blev IKKE opfundet af Socialdemokratiet. Alle de gode værdier og idéer, som har gjort Danmark til et fantastisk land, begyndte længe før Socialdemokratiet overhovedet blev dannet.

Det Danmark, vi er stolte af, blev skabt nedefra og op. Af folkelige bevægelser i 1800-tallet, der dannede grundlaget for vores demokrati.

Danmarkshistorien er en fortælling om værdien af det frie initiativ, det levende civilsamfund, en høj grad af frihandel og økonomisk frihed. Næringsfrihed.

Om et folk, der startede virksomheder, friskoler og andelsforeninger.

Ånden i Grundloven og kongstanken hos Grundtvig var, at det er fri næring og selvforsørgelse - ikke offentlig understøttelse - der baner vejen til lighed.

Og det er netop den ånd, som Danmark er bygget på. Selvstændighed. Ansvar. Dannelse. Frihed - ikke bare frihed til at være ligeglad med andre, men frihed til at finde ud af, hvordan man bedst tager ansvaret på sig og gør en forskel for fællesskabet.

Og det er lige præcis dét, som vi vil bygge videre på i Liberal Alliance.

Vi lægger ikke skjul på vores politik. Vi siger højt og stolt, at vi i Liberal Alliance vil lade danskerne beholde flere af deres egne penge. For skattelettelse er OGSÅ velfærd.

Vi siger højt og stolt, at der skal skæres i den offentlige sektors bureaukratiske fedtlag. For siden Mette Frederiksen er kommet til magten, er der ansat mere end 10.000 ekstra i statens administration. Der er brug for et opgør med, at offentlige udgifter og bureaukrati altid stiger. Derfor har vi foreslået en bindende bureaukratilov, hvor vi forpligter os på at rulle flere års stigninger i bureaukrati og administrativt ansatte tilbage.

Vi siger højt og stolt, at vi vil blande os mindre i danskernes liv. For vi har ikke

brug for flere politikere, der vil detailregulere danskernes hverdag. Som lovgiver om alt fra hvorvidt, man må sælge kildevand på apoteket, om man må cykle med fødder hævet over pedalerne eller med lovgivning om, hvordan man fordeler en barsel mellem mor og far.

Vi siger højt og stolt, at vi ønsker at nytænke den måde, vi har indrettet vores velfærdssamfund på. For vi kan ikke være tilfredse med, at der er 13 års ventetid til kæbeoperationer i det offentlige - eller med at man kan risikere at vente halvandet år på en samtale i psykiatrien - når der samtidig er ledig kapacitet i det private, som vi kan henvise patienter til.

Vi kan ikke være tilfredse med, at alt for mange ældre må nøjes med ét ugentligt bad og elendig vakuumpakket mad, når man har betalt så høje skatter gennem et langt arbejdsliv.

Vi kan ikke være tilfredse med, at målinger gang på gang viser historisk dårlige læse- og skrivefærdigheder blandt børn i folkeskolen.

Så kan Socialdemokratiet messe fra morgen til aften om, at vi har verdens bedste velfærdssamfund i hele verden – at intet er så godt som det socialdemokratiske plejehjem, eller den socialdemokratiske folkeskole eller de socialdemokratiske ventetider i sundhedsvæsenet.

Heldigvis er vi ikke ramt af samme dogmatik. Vi tør godt tænke nyt. Vi er klar til at sætte velfærden fri - fordi vejen til mere tryghed, værdighed og bedre velfærd går gennem mere frit valg for borgerne, mere frihed for dem der leverer velfærden og ikke mindst en sund konkurrence, så vi stopper med at kaste penge i nakken af de indsatser, som ikke virker - og i stedet belønner dem, der formår at gøre en forskel hos børn, ældre og syge.

Vi har generelt brug for, at fremtidens velfærdssamfund skal bygges på dét, der har gjort Danmark til en succes: Det frie initiativ, stærke civile kræfter og lokalsamfund. Hvor man ikke tromler borgerne med lovgivning ovenfra, men forsøger at lave regler og love, der er så lidt indgribende som muligt.

Det er også den tilgang, vi skal have til EU-politik. Og det er den tilgang, vi tager

med os, når vi kæmper for at få vores første mandat til Europaparlamentsvalget, når der er valg d. 9. juni - ja, det er på søndag, hvis det ikke er gået op for alle endnu.

Som I nok har set på de sociale medier, så håber jeg virkelig, at I sender Henrik til Bruxelles....

I den mere alvorlige ende: Det er et vigtigt valg. Europa står i en skæbnestund.

Der er krig på det europæiske kontinent. Og Putins mål er klart og tydeligt: Det er den vestlige verdensorden, der skal væltes.

Han har allieret sig med Kina, Nordkorea og Iran, som alle ønsker præcis det samme; Den liberale verdensordens sammenbrud.

Men hvis ukrainerne vinder krigen mod Putins Rusland, får han ikke held med at vælte den liberale verdensorden i denne omgang. Hvis han vinder, så tyder meget på, at han vil fortsætte sin invasion - mod Moldova eller Rumænien eller Baltikum.

Derfor er der brug for massiv støtte til Ukrainere.

Vi bør være stolte over den hjælp, som Danmark har ydet ukrainerne. Men i det store billede bliver Europa ved med at halte efter udviklingen. Hjælpen kommer for lidt og for sent og for nølende.

I starten af 2023 lovede EU at levere 1.000.000 artillerigranater til Ukraine. Det endte på 300.000. Ikke fordi der ikke blev produceret mere, men fordi en stor del af det producerede materiel i stedet blev eksporteret, så vi kunne tjene penge.

Til gengæld har Nordkorea formået at levere 1 millioner artillerigranater og raketter til Ruslands krig.

På én måned har et fattigt kommunistisk regime leveret mere til russerne, end alle EU-landene formåede tilsammen på 12 måneder.

Men det er nu, at der er brug for et mentalitetsskifte. Igennem alt for lang tid har vi været optaget af, at vi endelig ikke må "provokere" Putin. Vi har tydeligvis

ikke forstået, at det eneste som provokerer Putin, er svaghed, nøleri og vaklen.

Tiden er inde til, at vi begynder at spørge os selv: Hvilken hjælp skal Ukraine have for at vinde en tydelig sejr over Rusland? Og så skal vi levere den hjælp hurtigst muligt.

Også på andre fronter skal vi stå stærkere i Europa. De sidste 15 år er den økonomiske vækst stort set gået i stå i Europa. Og vi sakker bagud indenfor de fleste kritiske teknologier.

Det eneste, som EU kæmper for at være først og bedst til, det er at regulere. Vi blærer os med at være de første til at indføre regulering af kunstig intelligens, mens EU ikke har nogen AI-virksomheder af betydning.

For at få gang i innovationen og væksten, går Liberal Alliance til valg på et blåt Europa – på et EU, som bruger energien på kerneopgaverne og respekterer nærhedens fornuft.

For vi har ikke brug for et EU, som dikterer hvordan vi skal fordele barslen mellem mor og far.

Vi har ikke brug for et EU, der dikterer hvor mange kvinder, der skal være i private virksomheders bestyrelser.

Vi har ikke brug for et EU, som tvinger os til at bruge pap-sugerør.

Og vi har ikke brug for et EU, der påtvinger danskerne overflødig arbejdstidsregistrering.

Hvad vi til gengæld HAR brug for, er et stærkt EU, som kan løse de grænseoverskridende problemer.

Et stærkt EU, som får styr på EU's ydre grænser og laver de nødvendige aftaler med tredjelande om modtagecentre for asylansøgere.

Et stærkt EU, som koordinerer en hidtil uset finansiering af våbenstøtte til

Ukraine.

Og et stærkt EU, der skaber vækst og fremgang, så Europa også i fremtiden er en stærk spiller på den globale scene.

Det er en skæbnestund, vi står i. Og det er ikke bare politisk overdrev, jeg har fundet på til lejligheden.

EU er for vigtigt til dårlig politik. Europa er for vigtig til, at EU-systemet fokuserer sin energi på ligestyldigheder, der skaber mere splittelse end gavn.

Det er nu det gælder. Vi kan stadig sikre os, at Europa har sine bedste dage foran sig.

Ja, kald mig bare for naiv, men jeg tror faktisk på, at vi kan gøre fremtiden god.

Og nu står vi her på Grundlovsdag, hvor vi skal fejre vores liberale demokrati. Én af de smukke ting er, at du kan gå ned og bruge din stemme ved at sætte kryds på det parti, som du har mest tillid til.

Min opfordring er klar: Stem for et blåt Europa. Stem på Liberal Alliance.

Og så synes jeg du skal bruge din demokratiske stemme igen, når Mette Frederiksen, eller hvem end der er statsminister til den tid, endelig udskriver valg, så vi kan få en anden retning og ledelse af Danmark end det kedelige, grå midterprojekt.

Og jo jo, mon ikke journalisterne så vil spørge mig om, HVEM det så er. Men jeg er ikke optaget af, hvem Danmark har brug for - men HVAD Danmark har brug for. Og det Danmark har brug for er en frisk start ovenpå de sidste fem år.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Liberal Alliance

Relateret

Sjúrður Skaales tale ved Folketingets afslutningsdebat
30. maj 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/alex-vanopslaghs-grundlovstale-2024>